

« تبیین نقش حیات اجتماعی در ارتقاء گردشگری روستایی » نمونه موردی روستای ابیانه

سید محمد مهدی حسینی کیا^{1*}، رها باحتویی²

- 1- کارشناس ارشد معماری منظر، دانشگاه تربیت مدرس تهران، عضو گروه معماری و منظر شهری پژوهشکده فرهنگ، هنر و معماری جهاد دانشگاهی، smmkia@yahoo.com
2- کارشناس ارشد معماری منظر، دانشگاه تربیت مدرس تهران، raha.bahtooei@gmail.com

چکیده

روستا مأمن نخستین تجارب یکپارچگی و حیات اجتماعی تاریخ بشر، محیطی است که در آن جریان زندگی، در تعامل بین انسان و طبیعت در حال گذار است. سادگی روابط افراد جامعه روستایی و تلاش همگانی آنان در عرصه تولید از یک سو و زندگی در دامن طبیعت از سوی دیگر، موجب ایجاد تفاوت هایی میان روش زندگی و به تبع آن کالبد روستاها با شهرها شده است. خصوصیات کالبدی روستاها، تحت تأثیر دو گروه کلی، عوامل مرتبط با محیط طبیعی و انسان شکل گرفته و تکامل یافته است. انسان ها بر اساس حیات اجتماعی، روستاها را به گونه ای که نیازهای آنها را تأمین سازد، شکل داده اند.

ارزش های کالبدی و محیطی و همچنین ویژگی های خاص طبیعی و آب و هوایی در روستاها، و نحوه ارتباط ساکنان با این ارزش ها، که حیات اجتماعی و هویت فرهنگی را شکل می بخشد، برداشت هایی را در ذهن گردشگران ایجاد می کند، که هرچه این ارتباط قوی تر باشد، برداشت های موفق تری نیز در پی خواهد داشت، و نیاز این ارزش های انسان ساخت و طبیعی به حفظ حیات اجتماعی و سرزنده سازی را به عنوان امری ضروری مطرح می سازد.

در این روند، از یک سو ارتباط میان ارزش های مکانی و میراثی و طبیعی با صنعت گردشگری، و از سوی دیگر حفاظت و باز زنده سازی این ارزش ها برای توسعه پایدار مد نظر است. ساکنان روستا، دستگاه های دولتی و خصوصی ذی ربط و همچنین گردشگران به عنوان نیروی اصلی حفظ حیات اجتماعی در بافت با ارزش روستاها می باشند که نقش تعیین کننده ای را بر عهده دارند.

رویکرد این مقاله حفظ حیات اجتماعی در بافت های با ارزش روستایی می باشد، که در جهت ایجاد توسعه پایدار، نگاهی به جذب گردشگر متناسب با توانمندی های بالقوه در محیط مسکونی و بالاخص در طبیعت منطقه دارد.

واژه های کلیدی: گردشگری روستایی، توسعه پایدار، حیات اجتماعی، ابیانه

1- مقدمه

احیای بناها و بافت های با ارزش روستایی در ارتباط مستقیم با زندگی ساکنان و عرصه های اجتماعی و اقتصادی روستا می باشد که سلسله مراتبی زنجیره ای با هم دارند و هر دانه ارتباط مستقیمی با کل مجموعه برای تأکید بر ارزش های مکانی از تمام وجوه و موجودیت ها دارد. ساکنان روستاها به عنوان پلی بین رشد اقتصادی و توانمندی های روستا و حفاظت و بهسازی بناها و بافت های با ارزش و مکان های میراثی و همچنین عامل اساسی سرزنده بودن روستاها می باشند. روستا محیطی است که ارتباط و زندگی در تعادل بین